



REPUBLIKA HRVATSKA  
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU  
Područni ured Zagreb

---

IZVJEŠĆE  
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

EKONOMSKA OPRAVDANOST RAZLIKA U CIJENI JAVNE VODOOPSKRBE  
(OPSKRBE PITKOM VODOM)  
NA PODRUČJU ZAGREBAČKE ŽUPANIJE ZA 2012.

Zagreb, srpanj 2013.

## SADRŽAJ

stranica

---

I. PREDMET REVIZIJE	2
II. CILJEVI I PODRUČJA REVIZIJE	4
III. METODE I POSTUPCI REVIZIJE	5
IV. USLUGE JAVNE VODOOPSKRBE	6
V. NALAZ	11
VI. OCJENA EKONOMSKE OPRAVDANOSTI RAZLIKA U CIJENI JAVNE VODOOPSKRBE	25



REPUBLIKA HRVATSKA  
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU  
Područni ured Zagreb

---

KLASA: 041-01/12-02/141

URBROJ: 613-03-13-10

Zagreb, 25. srpnja 2013.

IZVJEŠĆE  
O OBAVLJENOJ POSEBNOJ REVIZIJI  
EKONOMSKA OPRAVDANOST RAZLIKA U CIJENI JAVNE VODOOPSRBE  
(OPSKRBE PITKOM VODOM) NA PODRUČJU ZAGREBAČKE ŽUPANIJE ZA 2012.

Na temelju odredbi članka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je posebna revizija ekonomske opravdanosti razlika u cijeni javne vodoopskrbe (opskrbe pitkom vodom) na području Zagrebačke županije za 2012.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije su provedeni u razdoblju od 12. studenoga 2012. do 25. srpnja 2013.

## I. PREDMET REVIZIJE

Predmet revizije je ocjena ekonomske opravdanosti razlika u cijeni javne vodoopskrbe (opskrbe pitkom vodom) na području Zagrebačke županije (dalje u tekstu: Županija) za 2012. Na području Županije uslugu javne vodoopskrbe pruža devet trgovačkih društava, od kojih je revizijom obuhvaćeno šest trgovačkih društava: Dukom d.o.o., Dugo Selo, Ivakop d.o.o., Ivanić-Grad, Komunalac Vrbovec d.o.o., Vrbovec, VG Vodoopskrba d.o.o. za vodoopskrbu i odvodnju, Velika Gorica, Zaprešić d.o.o., Zaprešić, te Zelinske komunalije d.o.o., Sv. Ivan Zelina. U vlasništvu su jedne ili više jedinica lokalne samouprave. Od navedenih šest društava, dva društva (Dukom d.o.o., Dugo Selo i VG Vodoopskrba d.o.o. za vodoopskrbu i odvodnju, Velika Gorica) obavljaju djelatnost javne vodoopskrbe i javne odvodnje, a druga četiri društva, osim djelatnosti javne vodoopskrbe i javne odvodnje, obavljaju i druge komunalne djelatnosti (održavanje nerazvrstanih cesta, javnih površina, groblja i krematorija, tržnice, upravljanje športskim objektima, odlaganje komunalnog otpada, opskrba plinom, proizvodnja, distribucija i opskrba toplinskom energijom i drugo). Skreće se pozornost da je u svibnju 2013. stupio na snagu Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o vodama. Prema odredbama članka 145. i 146. navedenog zakona, pravni status i predmet poslovanja isporučitelja vodnih usluga se mora uskladiti najkasnije do 31. prosinca 2013., a jedinice lokalne samouprave su dužne u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu zakona prenijeti komunalne vodne građevine u svom vlasništvu javnom isporučitelju vodne usluge u obliku temeljnog uloga ili prijenosa bez naknade. Za obavljanje djelatnosti javne vodoopskrbe isporučitelji moraju ispunjavati posebne uvjete tehničke opremljenosti, te brojnosti i stručnosti zaposlenika.

Za 2012. navedena društva su ostvarila ukupne prihode u iznosu 212.142.425,00 kn, od čega od javne vodoopskrbe u iznosu 68.429.851,00 kn. Zapošljavaju ukupno 559 djelatnika, od čega u djelatnosti javne vodoopskrbe 141 djelatnika.

U tablici broj 1 se daju podaci o ostvarenim prihodima za razdoblje od 2010. do 2012.

Tablica broj 1

## Ostvareni prihodi za razdoblje od 2010. do 2012.

u kn

Redni broj	Društvo	2010.			2011.			2012.		
		Ukupni prihodi	Prihodi od prodaje usluge javne vodoopskrbe	Udjel (4/3)	Ukupni prihodi	Prihodi od prodaje usluge javne vodoopskrbe	Udjel (7/8)	Ukupni prihodi	Prihodi od prodaje usluge javne vodoopskrbe	Udjel (10/9)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	Dukom d.o.o., Dugo Selo	18.838.215	11.396.444	60,5	25.247.324	13.113.582	51,9	19.863.345	13.424.899	67,6
2.	Ivakop d.o.o., Ivanić Grad	17.101.652	5.962.538	34,9	25.572.203	6.705.579	26,2	17.925.630	6.902.242	38,5
3.	Komunalac Vrbovec d.o.o., Vrbovec	25.616.281	8.018.807	31,3	24.284.583	8.192.865	33,7	26.045.257	8.610.208	33,1
4.	VG Vodoopskrba d.o.o., Velika Gorica	30.686.975	14.109.090	46,0	32.627.666	15.554.061	47,7	37.960.488	18.316.421	48,3
5.	Zaprešić d.o.o., Zaprešić	64.879.306	14.442.045	22,3	68.348.609	16.288.580	23,8	70.303.514	17.263.297	24,6
6.	Zelinske komunalije d.o.o., Sv.Ivan Zelina	35.685.166	2.450.709	6,9	39.500.986	3.155.912	8,0	40.044.191	3.912.784	9,8
Ukupno		192.807.595	56.379.633	29,2	215.581.371	63.010.579	29,2	212.142.425	68.429.851	32,3

U okviru prihoda od prodaje usluge javne vodoopskrbe društva VG Vodoopskrba d.o.o., Velika Gorica sadržani su i prihodi od prodaje vode drugim isporučiteljima (Zagrebački holding d.o.o.-Podružnica Vodoopskrba i odvodnja, Zagreb i Sisački vodovod d.o.o., Sisak) i to: za 2010. u iznosu 5.434.885,00 kn, za 2011. u iznosu 5.468.776,00 kn, te za 2012. u iznosu 6.778.028,00 kn.

Također, u okviru prihoda od prodaje usluge javne vodoopskrbe društva Zaprešić d.o.o., Zaprešić sadržani su prihodi od prodaje vode drugom isporučitelju (Zagorski vodovod d.o.o., Zabok) i to: za 2010. u iznosu 3.981.140,00 kn, za 2011. u iznosu 4.328.000,00 kn, te za 2012. u iznosu 4.262.392,00 kn.

Razvojnou strategijom Županije za razdoblje od 2011. do 2013. jedan od strateških razvojnih projekata je realizacija projekta Regionalnog vodoopskrbnog sustava Zagreb-Istok kako bi se stanje vodoopskrbe u istočnom dijelu Županije podiglo na zadovoljavajuću razinu. Kao osnovni razvojni problemi na području vodoopskrbe i odvodnje navedeni su: loša pokrivenost sustavima javne vodoopskrbe i veliki gubici vode zbog njihove dotrajalosti, te problemi s osiguravanjem potrebnih količina i kakvoće vode, nezadovoljavajuće stanje vodoopskrbe osobito u naseljima istočnog dijela Županije, rješavanje problema izgradnje dobavnog vodoopskrbnog sustava, loša pokrivenost sustavima odvodnje otpadnih voda, onečišćenje površinskih vodotoka, tla i podzemnih voda nepročišćenim otpadnim vodama, nedostatan razvijen sustav navodnjavanja, te neiskorišten energetska i drugi razvojni potencijal rijeke Save. Utvrđene razvojne potrebe su: poboljšati sustav vodoopskrbe, izgraditi crpilište Kosnica radi osiguranja dovoljne količine vode za podmirenje potreba stanovništva, izgraditi magistralne cjevovode, vodospremnike i precrpne stanice, uspostaviti suradnju i regulirati međusobne odnose s Gradom Zagrebom i jedinicama lokalne samouprave koje su obuhvaćene regionalnim vodoopskrbnim sustavom.

## II. CILJEVI I PODRUČJA REVIZIJE

Ciljevi revizije su bili:

- utvrditi pravilnost načina utvrđivanja cijene usluge opskrbe pitkom vodom,
- provjeriti usklađenost načina utvrđivanja cijena sa zakonima i drugim propisima,
- analiza elemenata (strukture) za izračun cijene opskrbe pitkom vodom,
- ispitati kriterije i utvrditi razloge promjene cijena u posljednje tri godine,
- provjeriti i ocijeniti ekonomsku opravdanost razlike u cijeni javne vodoopskrbe prema pojedinim isporučiteljima.

Područje revizije je određeno na temelju uočenih razlika u cijeni vode kao osnovnog javnog dobra između pojedinih isporučitelja, te interesa javnosti (korisnika usluga) za uspostavljanjem racionalnog i ekonomičnog sustava vodoopskrbe.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo isporučitelja javne vodoopskrbe, sustav unutarnjih kontrola, usklađenost načina utvrđivanja cijena sa zakonima i propisima, analiza strukture cijene javne vodoopskrbe (fiksni i varijabilni dio, naknade), način utvrđivanja osnovne cijene javne vodoopskrbe (fiksni i varijabilni dio) i kretanje cijena u posljednje tri godine, te prihodi i rashodi isporučitelja javne vodoopskrbe.

Procijenjeni su sljedeći rizici koji bi mogli utjecati na ekonomsku opravdanost razlika u cijeni javne vodoopskrbe (opskrbe pitkom vodom) na području Županije:

Manja visina procijenjenog rizika:

- a) računi nisu ispostavljeni svim potrošačima,
- b) sustav unutarnjih kontrola u trgovačkim društvima koja se bave vodoopskrbom ne funkcionira na zadovoljavajući način,
- c) obavljali su se radovi, nabavljala roba ili usluge koje nisu bile potrebne ili nisu u nadležnosti navedenih trgovačkih društava.

Srednja visina procijenjenog rizika:

- a) previsoki gubici vode od isporučitelja do krajnjih potrošača,
- b) cijena usluga javne vodoopskrbe nije usklađena sa zakonima i drugim propisima,
- c) iznosi planiranih godišnjih troškova ili godišnjih isporučenih količina usluge (u m<sup>3</sup>) koji se koriste kod izračuna najniže osnovne cijene vodnih usluga su previsoki,

Veća visina procijenjenog rizika:

- a) dio sredstava prikupljenih od vodnih naknada se ne koristi namjenski,
- b) utvrđena je neopravdano visoka cijena vode određenim potrošačima na određenim područjima,
- c) ne postoji sustavna evidencija i plan korištenja svih vodnih resursa,
- d) prihodi i rashodi nisu iskazani za razdoblje na koje se odnose.

### III. METODE I POSTUPCI REVIZIJE

U postupku revizije korištene su sljedeće metode i postupci prikupljanja revizijskih dokaza:

- proučeni su i analizirani propisi i drugi akti koji reguliraju navedeno područje, te dokumentacija i informacije o poslovanju društava, stručni članci, strategije i drugi propisi,
- provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima,
- ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa, te pravila, procedura i drugih internih akata,
- za analizu strukture cijene javne vodoopskrbe (fiksni i varijabilni dio, naknade), način utvrđivanja osnovne cijene javne vodoopskrbe (fiksni i varijabilni dio) i kretanje cijena u posljednje tri godine primijenjeni su usporedni analitički postupci, te je provjerena usklađenost odluka o cijeni vodnih usluga s propisima,
- obavljani su razgovori s odgovornim osobama društava, te su pribavljena usmena i pisana obrazloženja o pojedinim poslovnim događajima.

#### IV. USLUGE JAVNE VODOOPSKRBE

Zakonodavni okvir kojim je regulirano obavljanje djelatnosti javne vodoopskrbe i utvrđivanje cijena vodnih usluga (javne vodoopskrbe), te izvori financiranja vodnog gospodarstva čine Zakon o vodama (Narodne novine 153/09, 63/11, 130/11), Zakon o financiranju vodnog gospodarstva (Narodne novine 153/09, 90/11) i Uredba o najnižoj osnovnoj cijeni vodnih usluga i vrsti troškova koje cijena vodnih usluga pokriva (Narodne novine 112/10). U skladu s izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dodanu vrijednost (Narodne novine 47/95, 106/96, 164/98, 105/99, 54/00, 73/00, 48/04, 82/04, 90/05, 76/07, 87/09, 94/09, 22/12 i 136/12), u ožujku 2012. je smanjen porez na dodanu vrijednost na vodne usluge, te iznosi 10,0%.

Prema odredbama Zakona o vodama, javna vodoopskrba je djelatnost zahvaćanja podzemnih i površinskih voda namijenjenih ljudskoj potrošnji i njihova kondicioniranja, te isporuka do krajnjega korisnika ili drugog isporučitelja vodne usluge, ako se ti poslovi obavljaju putem građevina javne vodoopskrbe, te upravljanje tim građevinama.

Sredstva za obavljanje vodnih usluga (javna vodoopskrba i javna odvodnja) se osiguravaju iz cijene vodne usluge, koja je prihod isporučitelja vodnih usluga, a obveznik plaćanja je vlasnik ili drugi zakonit posjednik nekretnine u kojoj se usluga koristi. Visinu cijene vodnih usluga odlukom određuje isporučitelj vodne usluge (trgovačko društvo u vlasništvu/suvlasništvu jedinica lokalne samouprave) uz prethodnu suglasnost jedinice lokalne samouprave. Odluka o cijeni vodnih usluga mora sadržavati vrstu vodne usluge, cijenu (tarifa vodne usluge), način obračuna i plaćanja vodne usluge, te iskaz javnih davanja koja se obračunavaju i naplaćuju uz cijenu usluga.

Ciljevi politike gospodarenja vodama prema zakonima i drugim propisima, između ostaloga, obuhvaćaju utvrđivanje cijene vodnih usluga prema načelima punoga povrata troškova i socijalne prihvatljivosti cijene vode. Uredbom o najnižoj osnovnoj cijeni vodnih usluga i vrsti troškova koje cijena vodnih usluga pokriva je utvrđena osnovna cijena vodnih usluga (najniža osnovna cijena vodnih usluga) i troškovi koje pokriva. Najniža osnovna cijena je cijena koja osigurava puni povrat troškova od vodnih usluga (troškove zahvaćanja vode, pogona i održavanja komunalnih vodnih građevina te isporuku vodnih usluga), osim troškova gradnje komunalnih vodnih građevina.

Izračunava se kao omjer planiranih godišnjih troškova koje cijena vodnih usluga pokriva (materijalnih troškova, troškova usluga, naknada za koncesiju, troškova zaposlenih, financijskih rashoda, amortizacije, vrijednosnog usklađenja kratkotrajne imovine, te od 2015. troška naknade za korištenje voda) i planiranih godišnjih količina usluge izraženih u jedinici mjere isporučene vodne usluge (m<sup>3</sup>). Najniža osnovna cijena treba osigurati ekonomično poslovanje uključujući redovno održavanje, odnosno iz navedene cijene se ne pokrivaju troškovi razvoja sustava, koji se, u skladu s odredbama Zakona o financiranju vodnog gospodarstva, financiraju iz naknade za razvoj i naknade za priključenje, sredstava državnog proračuna i proračuna jedinice lokalne (regionalne) samouprave, kredita, darova i fondova Europske unije. Ako je osnovna cijena vodne usluge određena u različitoj visini za različite kategorije obveznika, njihov ponderirani zbroj ne smije biti manji od najniže osnovne cijene vodne usluge. Najniža osnovna cijena vodnih usluga se sastoji od fiksnog i varijabilnog dijela. Fiksni dio cijene služi pokriću troškova koji ne ovise o količini isporučenih vodnih usluga, a nastaju kao posljedica priključenja nekretnine na komunalne vodne građevine (troškovi očitavanja vodomjera, obrade očitanih podataka te izrade i dostave računa korisnicima vodnih usluga, umjeravanja i servisiranja vodomjera u skladu s važećim propisima, tekućeg i investicijskog održavanja priključka nekretnine na komunalne vodne građevine vodoopskrbe, redovitog održavanja funkcionalne ispravnosti komunalnih vodnih građevina za isporuku vodnih usluga i ispitivanja i održavanja zdravstvene ispravnosti vode za piće).



Obračunava se mjesečno i obvezni su ga plaćati svi korisnici vodnih usluga bez obzira na potrošnju. Ne može biti veći od fiksnog dijela najniže osnovne cijene vodnih usluga. U odluci o cijeni i računima za vodne usluge zasebno se iskazuju fiksni i varijabilni dio osnovne cijene, te cijena koju plaćaju socijalno ugroženi građani za količinu isporučene vode nužne za osnovne potrebe kućanstva.

Osim osnovne cijene usluge javne vodoopskrbe, krajnjim korisnicima se obračunava i naknada za zaštitu voda u iznosu  $0,90 \text{ kn/m}^3$  (na temelju odredbi Uredbe o visini naknade za zaštitu voda, Narodne novine 82/10 i 83/12) i naknada za korištenje voda u iznosu  $0,80/\text{m}^3$  (na temelju odredbi Uredbe o visini naknade za korištenje voda, Narodne novine 82/10 i 83/12). Navedene naknade su prihod Hrvatskih voda, pravne osobe za upravljanje vodama osnovane na temelju Zakona o vodama.

Također, pojedinim korisnicima se obračunava i naknada za razvoj vodoopskrbe koju, u skladu s odredbama Zakona o financiranju vodnog gospodarstva, može utvrditi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave, koje određuje i njezinu visinu. Naknada za razvoj se koristi za financiranje gradnje komunalnih vodnih građevina.

Naknadu za razvoj naplaćuju četiri društva (Dukom d.o.o., Dugo Selo, Komunalac Vrbovec d.o.o., Vrbovec, VG Vodoopskrba d.o.o., Velika Gorica i Zaprešić d.o.o., Zaprešić) na području četiri grada (Dugo Selo, Vrbovec, Velika Gorica i Zaprešić) i deset općina (Rugvica, Brckovljani, Dubrava, Rakovec, Brdovec, Bistra, Pušća, Marija Gorica, Luka i Dubravica). Visina naknade je utvrđena na temelju donesenih odluka jedinica lokalne samouprave, a iznosila je od  $0,20 \text{ kn/m}^3$  do  $2,30 \text{ kn/m}^3$  isporučene vode. Prikupljena sredstva od naknade za razvoj prihod su navedenih društava namijenjenih za gradnju vodnih građevina, za što su i korištena.

Društvo Dukom d.o.o., Dugo Selo usluge javne vodoopskrbe pruža na području grada Dugog Sela, te općina Rugvica i Brckovljani. Društvo nema svojih izvorišta i cjelokupnu potrebnu količinu vode nabavlja od drugog isporučitelja (Zagrebački holding d.o.o., Podružnica Vodoopskrba i odvodnja, Zagreb).

Društvo Ivakop d.o.o., Ivanić-Grad usluge javne vodoopskrbe pruža na području grada Ivanić-Grada i općina Kloštar Ivanić i Križ, koji su ujedno i članovi društva. Društvo nema svojih izvorišta, a potrebne količine vode se osiguravaju kupnjom vode od drugih isporučitelja (INA – Industrija nafte d.d., Zagreb i manjim dijelom od Komunalije d.o.o., Čazma i Moslavina d.o.o., Kutina).

Društvo Komunalac Vrbovec d.o.o., Vrbovec usluge javne vodoopskrbe pruža na području grada Vrbovca, te općina Dubrava i Rakovec (koje su, uz još tri općine, članovi društva). Općina Gradec ima vlastito komunalno društvo za distribuciju vode. Potrebne količine vode (33,0%) se osiguravaju iz crpilišta (bunara) koji se nalaze na području grada i općine Dubrava, te nabavom (67,0%) od drugog isporučitelja (Zagrebački holding d.o.o., Podružnica Vodoopskrba i odvodnja d.o.o., Zagreb).

Društvo VG Vodoopskrba d.o.o., Velika Gorica čiji je jedini osnivač grad Velika Gorica, usluge javne vodoopskrbe obavlja na području grada Velike Gorice i općina Kravarsko, Pokupsko i Orle. Potrebne količine vode se osiguravaju iz crpilišta koje se nalazi na području grada (vodocrpilište Velika Gorica).

Društvo Zaprešić d.o.o., Zaprešić usluge javne vodoopskrbe pruža na području grada Zaprešića i općina: Brdovec, Bistra, Pušća, Marija Gorica, Luka i Dubravica, koje su ujedno i članovi društva. Potrebne količine vode se osiguravaju iz crpilišta koje se nalazi na području grada (vodocrpilište Šibice).

Društvo Zelinske komunalije d.o.o., Sv. Ivan Zelina pruža usluge javne vodoopskrbe na području grada Sv. Ivana Zeline, koji je jedini osnivač, te općine Bedenica. Potrebne količine vode se osiguravaju zahvaćanjem vode iz vlastitih resursa (vodozahvata) i nabavom (23,2%) od drugih isporučitelja (Varkom d.d., Varaždin i Vodoopskrba i odvodnja d.o.o., Zagreb).

U tablici broj 2 se daju podaci o priključenosti stanovništva na području revizijom obuhvaćenih isporučitelja usluge javne vodoopskrbe Županije na javni vodoopskrbni sustav.

Tablica broj 2

Priključenost stanovništva na području revizijom obuhvaćenih isporučitelja usluge javne vodoopskrbe Zagrebačke županije na javni vodoopskrbni sustav

Javni isporučitelj	Broj stanovnika na području vodoopskrbe	Površina u km <sup>2</sup>	Broj stanovnika/1 km <sup>2</sup> (2/3)	Broj kućanstava	Broj stanovnika priključenih na sustav javne vodoopskrbe	Priključeno st stanovnika na javnu vodoopskrbu u %
1	2	3	4	5	6	7
Dukom d.o.o., Dugo Selo	32.234	215,80	149	9.915	31.296	97,1
Ivakop d.o.o., Ivanić Grad	27.587	370,60	74	9.308	25.360	91,9
Komunalac Vrbovec d.o.o., Vrbovec	21.304	309,08	69	6.360	7.354	34,5
VG Vodoopskrba d.o.o., Velika Gorica	69.683	789,93	88	23.172	53.798	77,2
Zaprešić d.o.o., Zaprešić	50.724	216,30	235	16.865	46.000	90,7
Zelinske komunalije d.o.o., Sv.Ivan Zelina	17.416	205,70	85	5.388	11.685	67,1
Ukupno	218.948	2.107,41	104	71.008	175.493	80,2

Prema podacima o broju stanovnika iz 2011. Državnog zavoda za statistiku Republike Hrvatske i podacima isporučitelja usluga javne vodoopskrbe za 2011., prosječna priključenost stanovništva na sustav javne vodoopskrbe na području koje pokrivaju revizijom obuhvaćeni javni isporučitelji iznosi 80,2%. Velike su razlike u priključenosti gradskog i stanovništva okolnih naselja koje se opskrbljuje vodom iz vlastitih bunara ili sustava izgrađenih sredstvima korisnika kojima upravljaju sami korisnici (lokalnih vodovoda). Za vodoopskrbu organiziranu putem lokalnih vodovoda značajne su niske cijene vode koje su razlog otpora korisnika za integraciju u sustav javne vodoopskrbe, a dugogodišnje neodržavanje i zastarjelost sustava iziskuju znatna sredstva za priključenje na sustave javne vodoopskrbe.

U pojedinim općinama nema izgrađenog javnog vodoopskrbnog sustava, a u pojedinim naseljima s izgrađenim vodoopskrbnim sustavom korisnici su priključeni, ali ne koriste vodu, što uzrokuje dodatne gubitke vode zbog ustajalosti i ispiranja sustava, koji utječu i na visinu cijene vode.

## Promjene cijena javne vodoopskrbe

Do konca ožujka 2011. na snazi su bile cijene javne vodoopskrbe koje su isporučitelji usluga javne vodoopskrbe utvrdili na temelju odredbi Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 26/03 - pročišćeni tekst, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 49/11 i 144/12) uz suglasnost jedinica lokalne samouprave. Isporučitelji usluga javne vodoopskrbe su bili dužni do travnja 2011. uskladiti odluke o cijeni s odredbama Zakona o vodama i Uredbe o najnižoj osnovnoj cijeni vodnih usluga i vrsti troškova koje cijena vodnih usluga pokriva. U propisanom roku, odluku o cijeni vodnih usluga su uskladila dva isporučitelja (Zelinske komunalije d.o.o., Sv. Ivan Zelina i Ivakop d.o.o., Ivanić-Grad), a četiri isporučitelja (Dukom d.o.o., Dugo Selo, VG Vodoopskrba d.o.o., Velika Gorica, Zaprešić d.o.o., Zaprešić i Komunalac Vrbovec d.o.o., Vrbovec) u razdoblju od jednog do tri mjeseca nakon propisanog roka.

Odluke su dostavljene Vijeću za vodne usluge i objavljene su na mrežnim stranicama isporučitelja.

Na području koje opskrbljuje društvo Dukom d.o.o., Dugo Selo do konca lipnja 2011. na snazi su bile cijene javne vodoopskrbe iz kolovoza 2009., za korisnike stambenog prostora u iznosu 6,86 kn/m<sup>3</sup>, a za korisnike poslovnog prostora 12,72 kn/m<sup>3</sup>. U lipnju 2011. (s primjenom od srpnja 2011.) donesena je nova odluka o cijeni vodnih usluga. Uveden je fiksni dio cijene javne vodoopskrbe za korisnike stambenog prostora u iznosu 30,00 kn, a za korisnike poslovnog prostora u iznosu 100,00 kn mjesečno po korisniku, koji je novom odlukom iz prosinca 2011. izjednačen i iznosi 30,00 kn po korisniku (za sve kategorije korisnika). Zbog uvođenja fiksnog dijela, cijena varijabilnog dijela (m<sup>3</sup>) je smanjena, od čega za korisnike stambenog prostora na području grada Dugo Selo i općine Rugvica za 13,0% i iznosi 5,97 kn/m<sup>3</sup>, a za korisnike poslovnog prostora za 17,6%, te iznosi 10,48 kn/m<sup>3</sup>. Za općinu Brckovljani varijabilni dio cijene za korisnike stambenog prostora iznosi 5,67 kn/m<sup>3</sup>, a za korisnike poslovnog prostora 9,58 kn/m<sup>3</sup>.

Na području koje opskrbljuje društvo Ivakop d.o.o., Ivanić-Grad do konca ožujka 2011. na snazi su bile cijene javne vodoopskrbe iz siječnja 2010., za korisnike stambenog prostora u iznosu 5,53 kn/m<sup>3</sup>, a za korisnike poslovnog prostora 10,49 kn/m<sup>3</sup>. Također, cijena je sadržavala i fiksni dio (uveden u srpnju 2007.), za korisnike stambenog prostora 18,00 kn, a za korisnike poslovnog prostora 36,00 kn mjesečno. Društvo je u ožujku 2011., u skladu s odredbama Uredbe o najnižoj osnovnoj cijeni vodnih usluga i vrsti troškova koje cijena vodnih usluga pokriva, donijelo Odluku o cijeni vodnih usluga s primjenom od travnja 2011., koja je ostala nepromijenjena u odnosu na prethodnu odluku iz siječnja 2010., s obzirom da je sadržavala i fiksni dio, a uvedena je cijena za kategoriju socijalno ugroženih građana.

Na području koje opskrbljuje društvo Komunalac Vrbovec d.o.o., Vrbovec do konca svibnja 2011. na snazi su bile cijene utvrđene u siječnju 2008. Osnovna cijena usluge javne vodoopskrbe za korisnike stambenog prostora je iznosila 6,58 kn/m<sup>3</sup>, a za korisnike poslovnog prostora potrošnje do 20 000 m<sup>3</sup> godišnje (male korisnike) 9,60 kn/m<sup>3</sup>, te za korisnike poslovnih prostora potrošnje iznad 20 000 m<sup>3</sup> godišnje (velike korisnike) je iznosila 11,10 kn/m<sup>3</sup>. U travnju 2011. je donesena Odluka o cijeni vodnih usluga s primjenom od lipnja 2011. Novom odlukom je uveden fiksni dio cijene za sve kategorije korisnika u iznosu 14,56 kn mjesečno po korisniku. Varijabilni dio cijene za korisnike stambenog prostora utvrđen je na način da je cijena iz siječnja 2008. smanjena za 9,6% i iznosila je 5,95 kn/m<sup>3</sup>. Za korisnike poslovnog prostora varijabilni dio cijene je utvrđen u iznosu 10,45 kn/m<sup>3</sup>, što je povećanje od 8,9%, za male korisnike poslovnog prostora, a smanjenje od 5,9% za velike korisnike.

Od rujna 2012. u primjeni je Odluka o cijeni vodnih usluga kojom je varijabilni dio cijene izjednačen za sve kategorije korisnika i iznosi  $8,12 \text{ kn/m}^3$  (s obzirom da je isporučitelj od kojeg se nabavlja voda izjednačio cijene), čime je varijabilni dio cijene za korisnike stambenog prostora veći za 36,5%, a za korisnike poslovnih prostora manji za 22,3%.

Na području koje opskrbljuje društvo VG Vodoopskrba d.o.o. za vodoopskrbu i odvodnju, Velika Gorica do konca svibnja 2011. na snazi su bile cijene iz kolovoza 2009. prema kojoj je cijena javne vodoopskrbe za područje grada Velike Gorice za korisnike stambenog prostora iznosila  $2,44 \text{ kn/m}^3$ , a za korisnike poslovnog prostora  $5,34 \text{ kn/m}^3$ . Koncem svibnja 2011. je donesena nova odluka o cijeni vodnih usluga usklađena sa zakonima i drugim propisima, koja nije mijenjana u 2012. Uveden je fiksni dio cijene javne vodoopskrbe koji, za područje grada Velike Gorice, iznosi 16,60 kn mjesečno po korisniku stambenog i poslovnog prostora. Zbog uvođenja fiksnog dijela, cijena javne vodoopskrbe (varijabilni dio) za korisnike stambenog prostora je manja za 6,6% i iznosi  $2,28 \text{ kn/m}^3$ , a za korisnike poslovnog prostora za 8,4% i iznosi  $4,89 \text{ kn/m}^3$ .

Za područje općina Orle, Pokupsko i Kravarsko utvrđene su različite, veće cijene javne vodoopskrbe od utvrđenih za grad Veliku Goricu. Varijabilni dio cijene za korisnike stambenog prostora za općinu Orle iznosi  $3,32 \text{ kn/m}^3$ , za Pokupsko  $4,55 \text{ kn/m}^3$ , a za Kravarsko  $4,01 \text{ kn/m}^3$ . Za korisnike poslovnog prostora varijabilni dio cijene za općinu Orle iznosi  $7,40 \text{ kn/m}^3$ , za Pokupsko  $9,96 \text{ kn/m}^3$ , a za Kravarsko  $8,70 \text{ kn/m}^3$ . Fiksni dio cijene vode za općinu Orle iznosi 26,05 kn, Pokupsko 30,46 kn i Kravarsko 18,40 kn. Također, VG Vodoopskrba d.o.o. za vodoopskrbu i odvodnju, Velika Gorica prodaje vodu drugim isporučiteljima usluge javne vodoopskrbe, društvu Zagrebački holding d.o.o.-Podružnica Vodoopskrba i odvodnja, Zagreb po cijeni  $0,45 \text{ kn/m}^3$  i društvu Sisački vodovod d.o.o., Sisak po cijeni  $1,27 \text{ kn/m}^3$ .

Na području koje opskrbljuje društvo Zaprešić d.o.o., Zaprešić do početka svibnja 2011. na snazi su bile cijene iz srpnja 2009., za korisnike stambenog prostora  $3,65 \text{ kn/m}^3$ , a za korisnike poslovnog prostora  $7,00 \text{ kn/m}^3$ . U travnju 2011. je donesena nova odluka o cijeni vodnih usluga, koja je u primjeni od početka svibnja 2011. i nije se mijenjala u 2012. Uveden je fiksni dio cijene u iznosu 15,17 kn mjesečno za korisnike stambenog i poslovnog prostora. Zbog uvođenja fiksnog dijela, cijena javne vodoopskrbe (varijabilni dio) za korisnike stambenog prostora je manja za 12,6% i iznosi  $3,19 \text{ kn/m}^3$ . Cijena za korisnike poslovnog prostora je ostala jednaka i iznosi  $7,00 \text{ kn/m}^3$ . Za područje općine Bistra varijabilni dio osnovne cijene javne vodoopskrbe za korisnike stambenog i poslovnog prostora iznosi  $3,65 \text{ kn/m}^3$ , a fiksni 15,17 kn. Također, društvo Zaprešić d.o.o., Zaprešić prodaje vodu drugom isporučitelju usluga vodoopskrbe (Zagorski vodovod d.o.o., Zabok) po cijeni  $0,93 \text{ kn/m}^3$ .

Na području koje opskrbljuje društvo Zelinske komunalije d.o.o., Sv. Ivan Zelina do konca ožujka 2011. na snazi su bile cijene iz rujna 2009., za korisnike stambenog prostora  $4,39 \text{ kn/m}^3$ , a za korisnike poslovnog prostora  $9,03 \text{ kn/m}^3$ . Od travnja 2011. u primjeni su bile cijene utvrđene novom Odlukom o cijeni vodnih usluga. Uveden je fiksni dio cijene u iznosu 15,00 kn mjesečno za korisnike stambenog prostora i 20,00 kn mjesečno za korisnike poslovnog prostora. Varijabilni dio cijene je utvrđen u visini osnovne cijene iz rujna 2009. Od travnja 2012. u primjeni je Odluka o cijeni vodnih usluga prema kojoj je varijabilni dio cijene za korisnike stambenog prostora veći za 1,4% i iznosi  $4,45 \text{ kn/m}^3$ , a za korisnike poslovnog prostora za 0,8% i iznosi  $9,10 \text{ kn/m}^3$ . Fiksni dio cijene nije mijenjan, odnosno iznosi 15,00 kn mjesečno za korisnike stambenog i 20,00 kn za korisnike poslovnog prostora.

## V. NALAZ

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, računovodstveno poslovanje, usklađenost načina utvrđivanja cijena sa zakonima i propisima, analiza strukture cijene javne vodoopskrbe (fiksni i varijabilni dio, naknade), način utvrđivanja osnovne cijene javne vodoopskrbe (fiksni i varijabilni dio) i kretanje cijena u posljednje tri godine, te prihodi i rashodi.

Obavljenom revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na djelokrug rada, računovodstveno poslovanje, prihode, način utvrđivanja osnovne cijene javne vodoopskrbe (fiksni i varijabilni dio) i gubitke vode.

### 1. Djelokrug rada

#### 1.1. Na području Županije posluje devet trgovačkih društava registriranih za obavljanje djelatnosti javne vodoopskrbe.

Na temelju odluka skupština društva Dukom d.o.o., Dugo Selo i Dugoselski komunalni i poduzetnički centar d.o.o., Dugo Selo, u prosincu 2011., je zaključen ugovor kojim je na Dugoselski komunalni i poduzetnički centar d.o.o., Dugo Selo preneseno obavljanje komunalnih djelatnosti održavanja čistoće i odlaganja komunalnog otpada, te održavanja groblja (koje je do tada u okviru svog poslovanja obavljalo društvo Dukom d.o.o., Dukom), a preuzeo je i 17 zaposlenika. U društvu Dukom d.o.o., Dugo Selo je ostalo 37 zaposlenika, od čega sedam u djelatnosti vodoopskrbe, pet u djelatnosti odvodnje i 25 u zajedničkim službama. Društvo Dukom d.o.o., Dugo Selo nije uskladilo unutarnje akte s novim ustrojem.

Za obavljanje djelatnosti javne vodoopskrbe javni isporučitelji vodnih usluga moraju ispunjavati posebne uvjete propisane odredbama Pravilnika o posebnim uvjetima za obavljanje djelatnosti javne vodoopskrbe iz ožujka 2011. (Narodne novine 28/11). Zahtjev za donošenje rješenja o ispunjavanju posebnih uvjeta podnosi se ministarstvu nadležnom za vodno gospodarstvo (Ministarstvo poljoprivrede). Nadležno ministarstvo, javnom isporučitelju koji ispunjava propisane uvjete iz navedenog Pravilnika, donosi rješenje o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti javne vodoopskrbe. Javni isporučitelji kojima su dana rješenja o ispunjavanju posebnih uvjeta prema odredbama starog Pravilnika o posebnim uvjetima za obavljanje vodoopskrbne djelatnosti (Narodne novine 82/96, 102/97 i 145/08), bili su se dužni uskladiti s odredbama navedenog Pravilnika najkasnije u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu, odnosno do sredine ožujka 2013. U slučaju nepodnošenja zahtjeva u propisanom roku, rješenje dano u skladu s odredbama starog Pravilnika prestaje važiti koncem prosinca 2012.

Društvo Dukom d.o.o., Dugo Selo do vremena obavljanja revizije nije podnijelo zahtjev za donošenje rješenja o ispunjavanju posebnih uvjeta za obavljanje djelatnosti javne vodoopskrbe prema odredbama novog Pravilnika.

Državni ured za reviziju predlaže društvu Dukom d.o.o., Dugo Selo uskladiti unutarnje akte s ustrojem društva, te pribaviti rješenje o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti javne vodoopskrbe prema propisima.

- 1.2. *Društvo Dukom d.o.o., Dugo Selo navodi da je usvajanje unutarnje organizacije i sistematizacije radnih mjesta uputilo na redovnu sjednicu Skupštine Društva u travnju 2013., no donošenje odluke o usvajanju je odgođeno do saziva nove lokalne vlasti. Također navodi da će pravni status i predmet poslovanja, te ispunjavanje uvjeta za obavljanje djelatnosti javne vodoopskrbe uskladiti prema novim zakonskim rokovima, odnosno do 31. prosinca 2013.*

## 2. Računovodstveno poslovanje

- 2.1. Društva su obvezna voditi poslovne knjige prema odredbama Zakona o računovodstvu (Narodne novine 109/07 i 54/13) i Međunarodnim računovodstvenim standardima.

Informacijski sustavi u okviru kojih društva isporučitelji usluge javne vodoopskrbe vode poslovne knjige ne omogućavaju izravni uvid u podatke o troškovima javne vodoopskrbe koji se pokrivaju iz cijene usluge javne vodoopskrbe. Utvrđivanje navedenih troškova obavlja se ručnom obradom podataka iz poslovnih knjiga, što ne osigurava točne i pravodobne podatke o troškovima javne vodoopskrbe kao podloge za ekonomsku analizu navedenih troškova i njihovu usporedbu s troškovima koji ulaze u cijenu usluge javne vodoopskrbe.

Državni ured za reviziju predlaže svim isporučiteljima usluga javne vodoopskrbe unaprijediti sustav evidentiranja troškova u poslovnim knjigama na način koji omogućava izravni uvid u podatke o troškovima koji se pokrivaju iz cijene usluge javne vodoopskrbe.

- 2.2. *Društvo Dukom d.o.o., Dugo Selo navodi da je od travnja 2013. ustrojilo vođenje troškova na način da se troškovi koji se pokrivaju iz cijene javne vodoopskrbe evidentiraju na zasebnom mjestu troška.*

*Društvo Ivakop d.o.o., Ivanić-Grad navodi da poslovne knjige vodi prema Zakonu o računovodstvu u skladu s Hrvatskim standardima financijskog izvještavanja, te dosljedno primjenjuje odabrane odgovarajuće računovodstvene politike i važeće računovodstvene standarde, što je navedeno i u izvješću neovisnog revizora. Također, navodi da osim javne vodoopskrbe obavlja i djelatnosti skupljanje i zbrinjavanje komunalnog otpada te proizvodnja, distribucija i opskrba toplinskom energijom, te stoga prihode i rashode evidentira i prati odvojeno po djelatnostima. Nadalje navodi da će u okviru informacijskog sustava dodatno raditi na unapređenju sustava evidentiranja troškova kako bi se omogućio izravan uvid u podatke o troškovima koji se pokrivaju iz cijene usluge javne vodoopskrbe. Isto tako navodi da Zakon o vodama ne propisuje informacijski sustav u okviru kojeg bi isporučitelji usluge javne vodoopskrbe trebali voditi poslovne knjige, te predlaže uvođenje jedinstvenog informacijskog sustava za sva društva isporučitelje javne vodoopskrbe.*

*Društvo VG Vodoopskrba d.o.o. za vodoopskrbu i odvodnju, Velika Gorica navodi da evidentira troškove po mjestu nastanka troška, ali bez razrade na fiksne i varijabilne, te da će u okviru mogućnosti i unapređenja postojećeg informacijskog sustava uspostaviti detaljniju analitičku evidenciju troškova koji se odnose na sustav javne vodoopskrbe. Također navodi da u nedostatku mogućnosti postojećeg informacijskog sustava detaljne analitičke evidencije troškova, isti se prate putem pomoćnih knjigovodstvenih evidencija.*

*Društvo Zaprešić d.o.o., Zaprešić navodi da se troškovi koji se pokrivaju iz cijene usluge javne vodoopskrbe prate precizno, po pojedinim organizacijskim dijelovima radne jedinice Vodoopskrba kroz korisničke bilance (izvješće po mjestu troška), a zajednički troškovi se raspoređuju u skladu s računovodstvenim politikama Društva po internoj metodologiji. Nadalje navodi da se svi troškovi zajedničkih funkcija ne mogu pri njihovom nastanku izravno raspoređivati, već se raspoređuju po metodologiji koja po mišljenju Društva realno prikazuje za djelatnost vodoopskrbe pripadajući dio tih troškova, koji predstavljaju manji dio ukupnih troškova vodoopskrbe. Također, navodi da metodologija koju primjenjuje podliježe stalnim analizama i preispitivanjima, te će i nadalje raditi na unapređenju i mjerama koje će što realnije obuhvaćati i iskazivati troškove koji ulaze u cijenu javne vodoopskrbe.*

### 3. Prihodi

3.1. Za 2012. društva su ostvarila ukupne prihode u iznosu 212.142.425,00 kn, od čega od prodaje vode u iznosu 68.429.851,00 kn. Društvo VG Vodoopskrba d.o.o. za vodoopskrbu i odvodnju, Velika Gorica i Zaprešić d.o.o., Zaprešić u okviru prihoda od prodaje usluge javne vodoopskrbe ostvaruju i prihode od prodaje vode drugim isporučiteljima.

- Prihodi od prodaje vode društva VG Vodoopskrba d.o.o. za vodoopskrbu i odvodnju, Velika Gorica drugom isporučitelju

Društvo VG Vodoopskrba d.o.o. za vodoopskrbu i odvodnju, Velika Gorica od ukupne godišnje količine vode koju zahvaća sa svoga izvorišta Velika Gorica, približno 75,0% prodaje drugom isporučitelju, društvu Zagrebački holding d.o.o.-Podružnica Vodoopskrba i odvodnja, Zagreb. Od prodaje vode navedenom isporučitelju za 2010. su ostvareni prihodi u iznosu 5.350.610,00 kn, za 2011. u iznosu 5.386.826,00 kn, te za 2012. u iznosu 6.690.825,00 kn.

Ugovor o prodaji vode za piće društvu Zagrebački holding d.o.o.-Podružnica Vodoopskrba i odvodnja, Zagreb je zaključen u svibnju 2008. Ugovorena je godišnja isporuka vode približno 15 000 000 m<sup>3</sup> po cijeni (trošak isporuke) 0,45 kn za m<sup>3</sup>, uvećano za porez na dodanu vrijednost. Koncesijska naknada nije uračunana u cijenu odnosno ugovoreno je da je obračunava i uplaćuje Zagrebački holding d.o.o.-Podružnica Vodoopskrba i odvodnja, Zagreb. Obračun plaćanja se obavlja mjesečno, prema stvarno isporučenoj količini vode. Prema godišnjem očevidniku zahvaćene i isporučene vode, navedenom isporučitelju društvo je isporučilo 11 890 246 m<sup>3</sup> vode u 2010., 11 970 724 m<sup>3</sup> u 2011., a 14 868 499 m<sup>3</sup> vode u 2012., odnosno prosječno godišnje 75,0% ukupno zahvaćene vode s vodocrpilišta. Cijena po kojoj se voda prodaje drugom isporučitelju je 5,1 puta manja od cijene javne vodoopskrbe koja se obračunava za korisnike stambenog prostora na području Grada Velika Gorica (2,28 kn/m<sup>3</sup>) ili 10,9 puta manja od cijene za druge korisnike (4,89 kn/m<sup>3</sup>).

Istodobno, društvo Zagrebački holding d.o.o.-Podružnica Vodoopskrba i odvodnja, Zagreb prodaje vodu za piće drugim vodnim isporučiteljima na području Zagrebačke županije (društvima Dukom d.o.o., Dugo Selo, Komunalac Vrbovec d.o.o., Vrbovec i Zelinske komunalije d.o.o., Sveti Ivan Zelina) po znatno većoj cijeni koja iznosi 4,68 kn/m<sup>3</sup>, uvećano za porez na dodanu vrijednost i fiksnu naknadu u mjesečnom iznosu 250,00 kn do 500,00 kn ovisno o profilu priključka. Po jednakoj cijeni (4,68 kn/m<sup>3</sup>) navedeni isporučitelj obračunava uslugu opskrbe pitkom vodom krajnjim korisnicima na vodoopskrbnom području koje pokriva.

Prema pomoćnim knjigovodstvenim evidencijama i obrazloženju odgovorne osobe, prihodi od prodaje vode isporučitelju Zagrebački holding d.o.o.-Podružnica Vodoopskrba i odvodnja, Zagreb pokrivaju redovne troškove proizvodnje i distribucije vode (plaće zaposlenih, materijalne troškove, te redovne troškove održavanja). Međutim, cijena vode za piće koja se isporučuje zagrebačkom vodoopskrbnom sustavu ne pokriva troškove vezane za izvorište vode koji se odnose na troškove investicijskog održavanja (zamjena mjerno regulacijske opreme), troškove zaštite izvorišta (prema Odluci o zaštiti izvorišta vode za piće Velika Gorica, koju je donijelo gradsko vijeće u listopadu 2010., obvezne su mjere aktivne i pasivne zaštite izvorišta kao što je poduzimanje mjera za poboljšanje stanja podzemnih voda, građenje, rekonstrukcija i sanacija sustava vodoopskrbe i odvodnje uz prometnice i drugi), te troškove monitoringa I. i II. zone sanitarne zaštite izvorišta.

Državni ured za reviziju predlaže preispitati cijenu po kojoj društvo VG Vodoopskrba d.o.o. za vodoopskrbu i odvodnju, Velika Gorica prodaje vodu drugom isporučitelju (Zagrebački holding d.o.o.-Podružnica Vodoopskrba i odvodnja, Zagreb), odnosno predlaže utvrditi cijenu koja bi omogućila ostvarenje prihoda iz kojih bi se, između ostalih, podmirivali i troškovi investicijskog održavanja i zaštite izvorišta, s ciljem sprječavanja nepovoljnog djelovanja na izdašnost, kakvoću i zdravstvenu ispravnost vode za piće.

- Prihodi od prodaje vode društva Zaprešić d.o.o., Zaprešić drugom isporučitelju

Društvo Zaprešić d.o.o., Zaprešić od ukupne godišnje količine vode koju zahvaća sa svoga izvorišta nešto više od 50,0% (4 371 847 m<sup>3</sup> za 2012.) prodaje drugom isporučitelju, društvu Zagorski vodovod d.o.o., Zabok. Od prodaje vode drugom isporučitelju za 2010. su ostvareni prihodi u iznosu 3.981.140,00 kn, za 2011. u iznosu 4.328.000,00 kn, te za 2012. u iznosu 4.262.392,00 kn. Prodaja vode drugom isporučitelju nije regulirana ugovorom kao ni drugim pravnim aktima. Prodajna cijena vode utvrđena je odlukama Skupštine društva. Za razdoblje 2010. do 2012. prodajna cijena je nekoliko puta povećana odnosno iznosila je od 0,73 kn/m<sup>3</sup> do 0,93 kn/m<sup>3</sup> isporučene vode, koliko iznosi od srpnja 2012. Cijena po kojoj se voda prodaje drugom isporučitelju (0,93 kn/m<sup>3</sup>) je 3,4 puta manja od osnovne cijene opskrbe pitkom vodom koja se obračunava za korisnike stambenog prostora na vodoopskrbnom području koje društvo pokriva (3,19 kn/m<sup>3</sup>) ili 7,5 puta manja od cijene za druge korisnike (7,00 kn/m<sup>3</sup>). Prema knjigovodstvenim i pomoćnim evidencijama, Društvo u 2011. i 2012. ostvarenim prihodima od prodaje vode društvu Zagorski vodovod d.o.o., Zabok pokriva pripadajuće troškove proizvodnje vode. Troškovi proizvodnje vode koji terete društvo Zagorski vodovod d.o.o., Zabok se raspodjeljuju prema udjelu u preuzetim količinama vode (u 2010. društvo Zagorski vodovod d.o.o. je preuzelo 50,0% vode, u 2011. je preuzelo 53,3%, a 51,4% u 2012.), osim troškova električne energije koji terete društvo Zagorski vodovod, d.o.o., Zabok sa 63,0%.



Osim prema navedenim cijenama, društvo je manji dio distribuirane vode Zagorskom vodovodu d.o.o., Zabok (približno 3,5%), pravac Domahovo, Strmec, Dubravica, obračunavalo po cijeni 2,95 kn/m<sup>3</sup>, uvećano za porez na dodanu vrijednost. Iz dokumentacije nije vidljivo na temelju čega je cijena utvrđena, odnosno izračun troškova koje pokriva.

Državni ured za reviziju predlaže društvu Zaprešić d.o.o., Zaprešić zaključiti ugovor o prodaji vode drugom isporučitelju (Zagorski vodovod d.o.o., Zabok), kojim će se utvrditi potrebni uvjeti (pravci isporuke, količina vode, cijene, rokovi plaćanja i drugo), te preispitati cijene po kojima se voda prodaje drugom isporučitelju.

- 3.2. *Društvo VG Vodoopskrba d.o.o. za vodoopskrbu i odvodnju, Velika Gorica navodi da je u skladu sa zaključenim ugovorom o isporuci vode za piće iz izvorišta Velika Gorica iz svibnja 2008., utvrđen trošak isporuke vode za piće u iznosu 0,45 kn/m<sup>3</sup>. Nadalje navodi da pri usporedbi navedene cijene i cijene javne vodoopskrbe za korisnike na području Grada Velika Gorica treba uzeti u obzir dva elementa, a to su različite količine isporučene vode za piće te neusporediva različitost vrsta troškova isporuke vode drugom isporučitelju i isporuke usluge javne vodoopskrbe krajnjim korisnicima. Također navodi da će ponovno preispitati postojeći ugovor o prodaji vode drugom isporučitelju (Zagrebački holding d.o.o.-Podružnica Vodoopskrba i odvodnja, Zagreb) iz svibnja 2008., s obzirom da navedena cijena ne pokriva određene troškove vezane za izvorište vode za piće Velika Gorica (troškovi investicijskog održavanja, zaštite izvorišta i troškovi monitoringa), a dosadašnji pokušaji izmjene navedenog ugovora nisu dali pozitivan rezultat.*

*Društvo Zaprešić d.o.o., Zaprešić navodi da je u srpnju 2013. dostavilo drugom isporučitelju (Zagorski vodovod d.o.o., Zabok) prijedlog ugovora o prodaji vode u kojem su utvrđeni svi potrebni elementi prodaje. Također navodi da se najveći dio prodaje vode drugom isporučitelju obavlja po proizvodnoj cijeni vode koja pokriva osnovne troškove isporuke, ali ne pokriva troškove vezane za izvorište vode (troškovi investicijskog održavanja izvorišta i zaštite izvorišta), te će pri budućem utvrđivanju cijene prodaje vode drugom isporučitelju Društvo uzeti u obzir pokriće navedenih troškova. Nadalje, Društvo navodi da se za manji dio prodaje vode drugom isporučitelju (pravac Dubravica-Domahovo-Strmec) primjenjuje dogovorna cijena koja ne pokriva troškove isporuke, te da će je Društvo uskoro uskladiti s odredbama Zakona o vodama u smislu primjene cijene u visini prosječne prodajne cijene na vodoopskrbnom području koje Društvo pokriva.*

#### 4. Cijene usluga javne vodoopskrbe

- 4.1. Visinu cijene vodnih usluga odlukom određuje isporučitelj vodne usluge (trgovačka društva u vlasništvu/suvlasništvu jedinica lokalne samouprave) uz prethodnu suglasnost jedinice lokalne samouprave. Uredbom o najnižoj osnovnoj cijeni vodnih usluga i vrsti troškova koje cijena vodnih usluga pokriva je utvrđena osnovna cijena vodnih usluga (najniža osnovna cijena vodnih usluga) i troškovi koje pokriva.

Revizijskim postupcima pregleda i provjere, kod izračuna najniže osnovne cijene javne vodoopskrbe (fiksno i varijabilno dijelo) u društvu Dukom d.o.o., Dugo Selo, Komunalac Vrbovec d.o.o., Vrbovec, VG Vodoopskrba d.o.o. za vodoopskrbu i odvodnju, Velika Gorica, Zaprešić d.o.o., Zaprešić, te Zelinske komunalije d.o.o., Sv. Ivan Zelina utvrđene su nepravilnosti i propusti opisani u nastavku.

- Fiksni dio cijene javne vodoopskrbe

Kod izračuna fiksnog dijela najniže osnovne cijene javne vodoopskrbe pojedini isporučitelji (Komunalac Vrbovec d.o.o., Vrbovec, VG Vodoopskrba d.o.o., Velika Gorica, Zaprešić d.o.o., Zaprešić i Zelinske komunalije d.o.o., Sv. Ivan Zelina) nisu realno planirali broj korisnika usluga vodoopskrbe, odnosno planirali su manji broj korisnika. S obzirom da se fiksni dio (najniže) osnovne cijene utvrđuje kao omjer ukupnih fiksnih troškova i broja korisnika, u slučaju raspodjele troškova na manji broj korisnika (priključaka) od stvarnih, cijena po korisniku, a time i prihod su veći od potrebnog za pokriće fiksnih troškova.

Prema izračunu najniže osnovne cijene javne vodoopskrbe društva Komunalac Vrbovec d.o.o., Vrbovec, fiksni dio u iznosu 14,56 kn je utvrđen na temelju planiranih fiksnih troškova u iznosu 315.480,00 kn i 1 806 korisnika. Koncem 2011. na vodoopskrbnom području koje društvo pokriva je bilo 2 104 korisnika usluga vodoopskrbe, što je za 298 ili 16,5% više od iskazanih u izračunu najniže osnovne cijene. Koncem 2012. je bilo 2 243 korisnika, odnosno 437 ili 24,2% više u odnosu na izračun. S obzirom da se fiksni dio u 2012. nije mijenjao, odnosno nije došlo do znatne promjene fiksnih troškova, proizlazi da bi raspodjelom iskazanih fiksnih troškova prema stvarnom broju korisnika, fiksni dio najniže osnovne cijene javne vodoopskrbe u 2011. iznosio 12,50 kn, a u 2012. bi iznosio 11,72 kn po korisniku mjesečno.

U izračunu najniže osnovne cijene javne vodoopskrbe društva VG Vodoopskrba d.o.o. za vodoopskrbu i odvodnju, Velika Gorica fiksni dio za područje grada Velika Gorica u iznosu 16,60 kn je utvrđen na temelju planiranih fiksnih troškova u iznosu 2.972.064,00 kn i 14 920 korisnika.

Prema podacima društva, koncem 2011. na području grada Velika Gorica je bilo 16 825 korisnika usluga vodoopskrbe, što je za 1 905 ili 12,8% više od iskazanih u izračunu. Koncem 2012. je bilo 16 989 korisnika, odnosno 2 069 ili 13,9% više u odnosu na izračun. S obzirom da se cijena javne vodoopskrbe u 2012. nije mijenjala, odnosno nije došlo do znatne promjene fiksnih troškova, proizlazi da bi raspodjelom iskazanih fiksnih troškova prema stvarnom broju korisnika, fiksni dio najniže osnovne cijene u 2011. iznosio 14,72 kn, a u 2012. bi iznosio 14,58 kn po korisniku mjesečno.

Također, u izračunu najniže osnovne cijene javne vodoopskrbe društva Zaprešić d.o.o., Zaprešić fiksni dio u iznosu 15,17 kn je utvrđen na temelju planiranih fiksnih troškova u iznosu 3.015.163,00 kn i 16 559 korisnika. Koncem 2011. na vodoopskrbnom području koje društvo pokriva je bilo 17 736 korisnika usluga vodoopskrbe, što je za 1 177 ili 7,1% više od iskazanih u izračunu. Koncem 2012. je bilo 17 751 korisnika, odnosno 1 192 ili 7,2% više u odnosu na izračun. S obzirom da se cijena u 2012. nije mijenjala, odnosno nije došlo do znatne promjene fiksnih troškova, proizlazi da bi raspodjelom iskazanih fiksnih troškova prema stvarnom broju korisnika, fiksni dio najniže osnovne cijene javne vodoopskrbe u 2011. iznosio 14,17 kn, a u 2012. bi iznosio 14,15 kn po korisniku mjesečno.

Prema izračunu najniže osnovne cijene javne vodoopskrbe društva Zelinske komunalije d.o.o., Sv. Ivan Zelina, fiksni dio za korisnike stambenog prostora u iznosu 15,00 kn i za korisnike poslovnog prostora u iznosu 20,00 kn (prosječno 15,41 kn) po korisniku mjesečno, utvrđen je na temelju planiranih fiksnih troškova u iznosu 602.100,00 kn i 3 255 korisnika. Koncem 2011. na vodoopskrbnom području koje društvo pokriva je bilo 3 357 korisnika usluga vodoopskrbe, što je za 102 korisnika ili 3,1% više od iskazanih u izračunu. Koncem 2012. je bilo 4 180 korisnika, što je za 925 ili 28,4% više u odnosu na izračun. S obzirom da se fiksni dio cijene u 2012. nije mijenjao, odnosno nisu iskazane promjene fiksnih troškova, proizlazi da bi raspodjelom iskazanih fiksnih troškova prema stvarnom broju korisnika, fiksni dio najniže osnovne cijene javne vodoopskrbe u 2011. iznosio 14,95 kn, a u 2012. bi iznosio 12,00 kn po korisniku mjesečno. Osim navedenog, društvo u izračunu fiksnog dijela najniže osnovne cijene nije iskazalo trošak redovitog održavanja funkcionalne ispravnosti komunalnih vodnih građevina, koji se prema odredbama Uredbe pokriva iz fiksnog dijela cijene. Neulaganje u održavanje funkcionalne ispravnosti komunalnih vodnih građevina utječe na povećanje gubitaka vode, a time i troškova koje treba podmiriti iz cijene javne vodoopskrbe.

- Varijabilni dio cijene javne vodoopskrbe

Pri obračunu usluge javne vodoopskrbe sva društva, osim društva Zelinske komunalije d.o.o., Sv. Ivan Zelina, su primijenila osnovnu cijenu (varijabilni dio) u visini ili u iznosu većem od izračunane najniže osnovne cijene. Društvo Zelinske komunalije d.o.o., Sv. Ivan Zelina je primijenilo manju osnovnu cijenu od izračunane najniže osnovne cijene, što nije u skladu s odredbom članka 3. Uredbe o najnižoj osnovnoj cijeni vodnih usluga i vrsti troškova koje cijena vodnih usluga pokriva. Prema navedenoj odredbi, u slučaju kada je osnovna cijena vodne usluge određena u različitoj visini za različite kategorije obveznika, ponderirani zbroj cijena ne smije biti manji od najniže osnovne cijene vodne usluge.

Iako iz dokumentacije nije u potpunosti vidljivo jesu li društva utvrdila (izračunala) najnižu cijenu usluge, odnosno cijenu koja osigurava puni povrat troškova, vidljivo je da su Društva Dukom d.o.o., Dugo Selo, Komunalac Vrbovec, d.o.o., Vrbovec i Zelinske komunalije d.o.o., Sv. Ivan Zelina izradila paušalan i nepotpun izračun najniže osnovne cijene. Najnižu osnovnu cijenu javne vodoopskrbe nisu izračunala na temelju detaljne analize i kalkulacije troškova i godišnje količine usluge nego su na utvrđivanje visine cijene usluge javne vodoopskrbe utjecali socijalni i drugi kriteriji koje su jedinice lokalne samouprave uzele u obzir pri davanju prethodne suglasnosti na visinu cijene. Zbog navedenog, društva nisu u izračunu najniže osnovne cijene iskazala pojedine troškove, odnosno nisu realno planirala godišnje količine usluge (isporučene vode).

Društvo Dukom d.o.o., Dugo Selo je odlukom o cijeni vodnih usluga iz lipnja 2011. (koja se primjenjuje od srpnja 2011.) utvrdilo osnovnu cijenu javne vodoopskrbe (varijabilni dio) na području grada Dugog Sela i općine Rugvica za korisnike stambenog prostora u iznosu 5,97 kn/m<sup>3</sup>, a za korisnike poslovnog prostora u iznosu 10,48 kn/m<sup>3</sup>. Varijabilni dio cijene nije mijenjan u 2012. Prema izračunu najniže osnovne cijene, varijabilni troškovi iznose 14.114.819,00 kn, a planirana godišnja količina isporuke vode 2 193 170 m<sup>3</sup>, na temelju čega je izračunana najniža osnovna cijena (varijabilni dio) u iznosu 6,44 kn/m<sup>3</sup>.

Društvo nije donijelo financijski plan i plan nabave vode za 2011. te nije vidljivo na temelju čega su iskazani troškovi i godišnja količina usluge (isporuke vode) u izračunu najniže osnovne cijene. Prema podacima iz pomoćnih knjigovodstvenih evidencija, Društvo je u 2010. korisnicima isporučilo 1 404 767 m<sup>3</sup> vode, a 1 549 731 m<sup>3</sup> u 2011., te 1 519 480 m<sup>3</sup> u 2012., što je za 643 439 m<sup>3</sup> ili 29,3% (u 2011.) do 788 403 m<sup>3</sup> ili 35,9% (u 2010.) manje u odnosu na planiranu (i iskazanu) u izračunu najniže osnovne cijene. Također, društvo nije razvrstalo cijene prema kategorijama korisnika, te nije vidljiv ponderirani zbroj cijena. Osim navedenog, društvo u izračunu varijabilnog dijela najniže osnovne cijene nije iskazalo trošak vrijednosnog usklađivanja kratkotrajne imovine u visini 5,0% ukupnog prihoda ostvarenog obavljanjem djelatnosti vodnih usluga, što nije u skladu s odredbama članka 4. Uredbe o najnižoj osnovnoj cijeni vodnih usluga i vrsti troškova koje cijena vodnih usluga pokriva. Prema navedenim odredbama, cijena vodnih usluga mora osigurati puni povrat troškova zahvaćanja vode, pogona i održavanja komunalnih vodnih građevina te isporuku vodnih usluga koji se, uz druge propisane troškove, odnose i na troškove vrijednosnog usklađivanja kratkotrajne imovine u visini 5,0% ukupnog prihoda ostvarenog obavljanjem djelatnosti vodnih usluga.

Na vodoopskrbnom području isporučitelja Komunalac Vrbovec, d.o.o., Vrbovec od rujna 2012. je u primjeni Odluka o cijeni vodnih usluga kojom je varijabilni dio cijene izjednačen za korisnike stambenog i poslovnog prostora i iznosi 8,12 kn/m<sup>3</sup> (jer je isporučitelj od kojeg se nabavlja voda izjednačio cijene za obje kategorije korisnika), čime je varijabilni dio cijene za korisnike stambenog prostora veći za 2,17 kn/m<sup>3</sup> ili 36,5%, a za korisnike poslovnih prostora manji za 2,33 kn/m<sup>3</sup> ili 22,3% u odnosu na cijenu iz odluke koja se primjenjivala od lipnja 2011. do kolovoza 2012. Varijabilni dio cijene u iznosu 8,12 kn/m<sup>3</sup> je utvrđen na temelju planiranih varijabilnih troškova u iznosu 7.168.350,00 kn (manji su u odnosu na prethodni izračun cijene iz lipnja 2011. za materijalne troškove nabave vode u iznosu 881.650,00 kn) i godišnje količine prodaje vode 844 392 m<sup>3</sup>, što je za 64 608 m<sup>3</sup> ili 7,1% manje od planiranih 909 000 m<sup>3</sup> u planu poslovanja za 2012. i za 110 582 m<sup>3</sup> ili 13,1% manje od ostvarene prodaje vode 954 974 m<sup>3</sup> u 2012.

Primjenom iskazanih troškova i manje godišnje količine prodaje vode od planiranih planom poslovanja, izračunana je i primijenjena veća cijena.

Na vodoopskrbnom području isporučitelja Zelinske komunalije d.o.o., Sv. Ivan Zelina, je od travnja 2012. u primjeni Odluka o cijeni vodnih usluga kojom je, u odnosu na cijenu iz travnja 2011., varijabilni dio cijene za korisnike stambenog prostora veći za 1,4% i iznosi 4,45 kn/m<sup>3</sup>, a za korisnike poslovnog prostora za 0,8% i iznosi 9,10 kn/m<sup>3</sup>. U izračunu najniže osnovne cijene varijabilni troškovi su planirani u iznosu 3.026.000,00 kn, odnosno za 133.000,00 kn ili 4,6% su veći u odnosu na izračun iz travnja 2011. U strukturi troškova su veći troškovi za zaposlene, te su iskazani troškovi vrijednosnog usklađivanja kratkotrajne imovine u visini 5,0% ukupnog prihoda ostvarenog obavljanjem djelatnosti i naknade za koncesiju (koji u ranijem izračunu nisu iskazani), a istodobno su manje iskazani materijalni, financijski i troškovi amortizacije. Planirana je godišnja količina prodaje usluge opskrbe pitkom vodom 680 000 m<sup>3</sup>, odnosno za 216 000 m<sup>3</sup> ili 46,6% više od količine u izračunu cijene iz travnja 2011., kada je planirana 464 000 m<sup>3</sup>. U 2012. je korisnicima obračunana usluga opskrbe pitkom vodom 551 089 m<sup>3</sup>, što je za 128 910 m<sup>3</sup> ili 19,0% manje od obuhvaćenog izračunom. Planirano povećanje prodaje godišnje količine vode u 2012. za 46,6% nije realno s obzirom da nije povećan i planiran broj korisnika.

Iako nisu u potpunosti vidljivi troškovi na razini računa iz računskog plana, s obzirom da društva ne prate troškove u cijelosti prema organizacijskim jedinicama i djelatnostima, iz knjigovodstvenih evidencija je vidljivo da cijena javne vodoopskrbe koja se primjenjuje u društvima Dukom d.o.o., Dugo Selo, Ivakop d.o.o., Ivanić-Grad, Zaprešić d.o.o., Zaprešić, te Zelinske komunalije d.o.o., Sv. Ivan Zelina ne osigurava povrat troškova obavljanja usluga vodoopskrbe. Troškovi čiji se povrat ne osigurava iz cijene javne vodoopskrbe, podmirivani su iz drugih prihoda u okviru djelatnosti vodoopskrbe (od izvođenja priključaka, izmještanja hidranata, umjeravanja i servisiranja vodomjera, naplate utuženih potraživanja, ukidanja rezerviranja, subvencija i drugog) ili prihodima drugih djelatnosti koje društva obavljaju u okviru svoga poslovanja. Prema odredbi članka 197. stavka 5. i 6. Zakona o vodama, cijene vodnih usluga se određuju prema načelima punog povrata troškova, socijalne prihvatljivosti cijene vode i zaštite od monopola, a cijena vodnih usluga ne može pokrivati troškove neekonomičnog poslovanja isporučitelja vodnih usluga. Prema financijskim izvještajima za 2012., sva društva su ostvarila pozitivan financijski rezultat, osim društva Dukom d.o.o., Dugo Selo koje je za 2012. ostvarilo gubitak u iznosu 3.139.808,00 kn (za 858.657,00 kn ili 37,6% veći u odnosu na 2011.). Slijedom navedenog i s obzirom na vrstu troškova koje cijena vodnih usluga pokriva vidljivo je da cijena ne može biti jednaka za sve korisnike vodnih usluga nego se visina cijene određuje za svako područje ovisno o izvorima iz kojih se voda nabavlja (iz vlastitih izvorišta ili kupnjom od drugog isporučitelja), stanju mreže sustava javne vodoopskrbe, njenoj izgrađenosti, potrebnim ulaganjima, troškovima amortizacije, priključenosti stanovništva na sustav vodoopskrbe i drugo.

Na području Zagrebačke županije odnosno vodoopskrbnom području društava obuhvaćenih revizijom, osnovna cijena javne vodoopskrbe najvećim dijelom ovisi o izvorima iz kojih se voda nabavlja, odnosno crpi li se iz vlastitih izvora ili kupuje od drugog isporučitelja i po kojoj cijeni.

Društvo VG Vodoopskrba d.o.o. za vodoopskrbu i odvodnju, Velika Gorica i Zaprešić d.o.o., Zaprešić imaju utvrđenu najnižu osnovnu cijenu opskrbe pitkom vodom (za najveći dio vodoopskrbnog područja koje pokrivaju) od društava na području Zagrebačke županije, s obzirom da cjelokupnu količinu potrebne vode crpe iz svojih izvorišta, a dio prihoda ostvaruju i prodajom vode drugim isporučiteljima. Istodobno društvo Dukom d.o.o., Dugo Selo, koje uz Ivakop d.o.o., Ivanić-Grad, nema svojih izvorišta i vodu nabavlja od drugog isporučitelja (Zagrebački holding d.o.o.-Podružnica Vodoopskrba i odvodnja, Zagreb) po cijeni od 4,68 kn/m<sup>3</sup> ima utvrđenu najveću osnovnu cijenu (5,97 kn/m<sup>3</sup> za korisnike stambenog i 10,48 kn/m<sup>3</sup> za korisnike poslovnog prostora) od društava obuhvaćenih revizijom, a društvo i uz primjenu navedene cijene posluje s gubitkom. Društvo Ivakop d.o.o., Ivanić-Grad vodu nabavlja od drugih isporučitelja, od čega najveći dio (97,0%) od društva INA-Industrija nafte d.d., Zagreb po 2,04 kn/m<sup>3</sup>, odnosno po 56,4% nižoj cijeni od cijene po kojoj vodu nabavlja Dukom d.o.o., Dugo Selo od isporučitelja Zagrebački holding d.o.o.-Podružnica Vodoopskrba i odvodnja, Zagreb.

Državni ured za reviziju predlaže svim društvima isporučiteljima usluga javne vodoopskrbe donijeti plan poslovanja i ustrojiti evidenciju troškova iz koje će biti vidljiva struktura troškova utvrđena odredbama Uredbe o najnižoj cijeni vodnih usluga i troškova koje cijena vodnih usluga pokriva.

Također, predlaže utvrditi cijene usluge javne vodoopskrbe u skladu s odredbama navedene Uredbe, prema kojima cijena vodnih usluga mora osigurati puni povrat troškova i mora biti socijalno prihvatljiva. Iz cijene vodnih usluga se ne mogu pokrivati troškovi neekonomičnog poslovanja isporučitelja vodnih usluga.

- Odnos cijena javne vodoopskrbe za korisnike stambenog u odnosu na korisnike poslovnog prostora

Prema utvrđenim osnovnim cijenama usluge javne vodoopskrbe na području društava Dukom d.o.o., Dugo Selo, Ivakop d.o.o., Ivanić-Grad, VG Vodoopskrba d.o.o. za vodoopskrbu i odvodnju, Velika Gorica, Zaprešić d.o.o., Zaprešić, te Zelinske komunalije d.o.o., Sv. Ivan Zelina, znatne su razlike u cijenama (varijabilni dio cijene) za korisnike poslovnog prostora u odnosu na korisnike stambenog prostora. Varijabilni dio cijene za korisnike stambenog prostora iznosi od 2,28 kn/m<sup>3</sup> na vodoopskrbnom području društva VG Vodoopskrba d.o.o. za vodoopskrbu i odvodnju, Velika Gorica do 8,12 kn/m<sup>3</sup> na vodoopskrbnom području društva Komunalac Vrbovec d.o.o., Vrbovec, odnosno prosječno iznosi 4,61 kn/m<sup>3</sup>. Varijabilni dio cijene za korisnike poslovnog prostora iznosi od 4,89 kn/m<sup>3</sup> (VG Vodoopskrba d.o.o. za vodoopskrbu i odvodnju, Velika Gorica) do 10,49 kn/m<sup>3</sup> (Ivakop d.o.o., Ivanić-Grad), odnosno prosječno iznosi 8,57 kn/m<sup>3</sup>. Fiksni dio osnovne cijene u Zagrebačkoj županiji (revizijom obuhvaćenih društava) iznosi prosječno 20,86 kn po korisniku stambenog, a 23,72 kn po korisniku poslovnog prostora. Prosječni varijabilni dio osnovne cijene po m<sup>3</sup> isporučene vode za korisnike poslovnog prostora je 3,96 kn ili 85,9% veći nego za korisnike stambenog prostora, a prosječni fiksni dio osnovne cijene po korisniku stambenog prostora je 2,86 kn ili 13,7% veći od fiksnog dijela po korisniku poslovnog prostora.

Državni ured za reviziju predlaže društvima Dukom d.o.o., Dugo Selo, Ivakop d.o.o., Ivanić-Grad, VG Vodoopskrba d.o.o. za vodoopskrbu i odvodnju, Velika Gorica, Zaprešić d.o.o., Zaprešić, te Zelinske komunalije d.o.o., Sv. Ivan Zelina preispitati odnos cijene usluge javne vodoopskrbe za korisnike stambenog i poslovnog prostora.

- Cijena javne vodoopskrbe za socijalno ugrožene građane

Odlukama o cijeni vodnih usluga od travnja 2011. je uvedena kategorija socijalno ugroženi građani. Odredbama članka 206. Zakona o vodama je utvrđeno da se cijena koju plaćaju socijalno ugroženi građani (za količinu vode nužne za osnovne potrebe kućanstva) ne može utvrditi u visini većoj od 60,0% od osnovne cijene vodne usluge. Društva Dukom d.o.o., Dugo Selo, Ivakop d.o.o., Ivanić-Grad, Komunalac Vrbovec d.o.o., Vrbovec, Zaprešić d.o.o., Zaprešić, te Zelinske komunalije d.o.o., Sv. Ivan Zelina su u svojim odlukama o cijeni vodnih usluga utvrdila kategoriju socijalno ugroženi građani i varijabilni dio cijene u propisanoj visini. Fiksni dio cijene nije umanjen odnosno jednak je utvrđenom za korisnike stambenog prostora. Isporučitelji Dukom d.o.o., Dugo Selo, Komunalac Vrbovec d.o.o., Vrbovec, Zaprešić d.o.o., Zaprešić, te Zelinske komunalije d.o.o., Sv. Ivan Zelina nisu pribavili popis socijalno ugroženih građana od jedinica lokalne samouprave, te nisu ispostavljali račune za navedenu kategoriju korisnika. Društva VG Vodoopskrba d.o.o., Velika Gorica i Ivakop d.o.o., Ivanić-Grad su, na temelju pribavljenih popisa socijalno ugroženih građana od jedinica lokalne samouprave, ispostavljali račune za navedenu kategoriju korisnika, a razliku do osnovne cijene (pune cijene) za korisnike stambenog prostora su podmirivali iz vlastitih sredstava. Društva, osim Dukom d.o.o., Dugo Selo nisu odlukom o cijeni vodnih usluga utvrdila način podmirivanja razlike između osnovne cijene javne vodoopskrbe i cijene vodoopskrbe koju plaćaju socijalno ugroženi građani.

Državni ured za reviziju predlaže društvima Dukom d.o.o., Dugo Selo, Ivakop d.o.o., Ivanić-Grad, Komunalac Vrbovec d.o.o., Vrbovec, Zaprešić d.o.o., Zaprešić, te Zelinske komunalije d.o.o., Sv. Ivan Zelina uskladiti odluku o cijeni vodnih usluga s odredbama Zakona o vodama u dijelu koji se odnosi na utvrđivanje cijene za socijalno ugrožene građane. Također, predlaže društvima Ivakop d.o.o., Ivanić Grad, Komunalac Vrbovec d.o.o., Vrbovec, VG Vodoopskrba d.o.o., Velika Gorica, Zaprešić d.o.o., Zaprešić, te Zelinske komunalije d.o.o., Sv. Ivan Zelina odlukom o cijeni vodnih usluga utvrditi način podmirivanja razlike između osnovne cijene javne vodoopskrbe i cijene koju plaćaju socijalno ugroženi građani. Društvima Dukom d.o.o., Dugo Selo, Komunalac Vrbovec d.o.o., Vrbovec, Zaprešić d.o.o., Zaprešić, te Zelinske komunalije d.o.o., Sv. Ivan Zelina predlaže pribaviti od jedinica lokalne samouprave popis socijalno ugroženih građana.

- 4.2. *Društvo Dukom d.o.o., Dugo Selo je prihvatilo nalaz o paušalnom i nepotpunom izračunu najniže osnovne cijene javne vodoopskrbe. Navodi da je izračunavalo najnižu cijenu javne vodoopskrbe prema Uredbi o najnižoj cijeni vodnih usluga i troškova koje cijena vodnih usluga pokriva, uzimajući u obzir sve evidentirane troškove i količine u godini koja je prethodila godini za koju se cijena donosila, međutim nakon izračuna cijene na samo donošenje odluke i suglasnosti jedinica lokalne samouprave utjecao je niz faktora od kojih je najznačajniji socijalni faktor, te se prema njemu određivala najniža cijena javne vodoopskrbe. To je razlog ostvarenog negativnog financijskog rezultata u 2012., odnosno iz cijene se ne pokrivaju svi troškovi javne vodoopskrbe. Nadalje navodi da se najznačajniji troškovi odnose na nabavnu cijenu vode, te da su tijekom 2013. započeli pregovori s isporučiteljom radi njezinog smanjenja. Isto tako navodi da je u financijskom planu za 2013. planirana i količina nabave vode, da je u tijeku ispravak podataka o svim kategorijama korisnika vodnih usluga i prikupljanje odluka jedinica lokalne samouprave o sufinanciranju razlike cijene vode socijalno ugroženih građana, te da će se Skupštini Društva uputiti zahtjev za preispitivanje odnosa visine cijene javne vodoopskrbe za korisnike stambenog i korisnike poslovnog prostora.*

*Društvo Ivakop d.o.o., Ivanić-Grad prihvaća nalaz Državnog ureda za reviziju kojim je utvrđeno da cijena javne vodoopskrbe koja se primjenjuje ne osigurava puni povrat troškova obavljanja usluga javne vodoopskrbe, te se oni podmiruju iz drugih prihoda u okviru djelatnosti (izvođenja priključaka i naplate utuženih potraživanja). Društvo navodi da će kod donošenja sljedeće Odluke o cijeni vodne usluge primijeniti odredbe Uredbe o najnižoj cijeni vodnih usluga i troškova koje cijena vodnih usluga pokriva, te će pri sastavljanju plana poslovanja ustrojiti evidenciju troškova iz koje će biti vidljiva struktura troškova prema odredbama navedene Uredbe. U vezi razlike u cijeni javne vodoopskrbe za korisnike stambenog i poslovnog prostora Društvo navodi da je prilikom izrade kalkulacije cijene usluge javne vodoopskrbe izvršilo konzultacije s Vijećem za vodne usluge i dobilo upute da navedene cijene mogu biti različite do 2015. Društvo navodi da će razmotriti i usvojiti prijedlog da se odlukom o cijeni vodne usluge odredi način podmirivanja razlike između osnovne cijene javne vodoopskrbe i cijene javne vodoopskrbe koju plaćaju socijalno ugroženi građani.*

*Društvo Komunalac d.o.o., Vrbovec navodi da će preispitati način izračuna najniže osnovne cijene javne vodoopskrbe (fiksni i varijabilni dio) i uskladiti ga s odredbama Uredbe o najnižoj osnovnoj cijeni vodnih usluga i vrsti troškova koje cijena vodnih usluga pokriva.*

*Također navodi da će od jedinica lokalne samouprave pribaviti popis socijalno ugroženih građana, uskladiti odluku o cijeni vodnih usluga s odredbama Zakona o vodama u dijelu koji se odnosi na utvrđivanje cijene za socijalno ugrožene građane, te utvrditi način podmirivanja razlike između osnovne cijene javne vodoopskrbe i cijene koju plaćaju socijalno ugroženi građani.*

*Društvo VG Vodoopskrba d.o.o. za vodoopskrbu i odvodnju, Velika Gorica navodi da je fiksni dio najniže osnovne cijene javne vodoopskrbe u iznosu 16,60 kn utvrđen na temelju troškova ostvarenih u 2010. i broja korisnika kojima su se tijekom godine ispostavljali računi, odnosno uplatnice. Povećanje broja korisnika u 2011. i 2012. je posljedica izgradnje novih priključaka, te obuhvaćanja korisnika koji nisu imali potrošnju vode zbog čega im nisu ispostavljeni računi i uplatnice. Uvođenjem fiksnog dijela cijene računi se ispostavljaju svim korisnicima javne vodoopskrbe bez obzira imaju li potrošnju vode. Nadalje, Društvo navodi da se ostvareni veći prihod fiksnog dijela cijene javne vodoopskrbe od potrebnog za pokriće propisanih troškova koristi za podmirivanje redovitog održavanja funkcionalne ispravnosti komunalnih vodnih građevina, a najvećim dijelom za održavanje vodovodne i hidrantske mreže. U vezi prijedloga preispitivanja razlike u cijeni javne vodoopskrbe za korisnike poslovnog prostora i korisnike stambenog prostora navodi da razlika u cijeni vodnih usluga (i većine komunalnih usluga) proizlazi iz činjenice da korisnici stambenog prostora vodne usluge koriste za osobne potrebe kao osiguranja jednog od osnovnih nezamjenjivih uvjeta za život dok korisnici poslovnog prostora vodne usluge koriste u cilju obavljanja svojih poslovnih djelatnosti iz kojih ostvaruju određene poslovne koristi. Nadalje navodi da će se postupno cijene izjednačiti. Također navodi da će Odlukom o cijeni vodnih usluga odrediti način podmirivanja razlike između osnovne cijene javne vodoopskrbe i cijene koju plaćaju socijalno ugroženi građani.*

*Društvo Zaprešić d.o.o., Zaprešić navodi da kontinuirano poduzima mjere na unapređenju sustava praćenja i izračuna najniže osnovne cijene, no s obzirom da se radi o primjeni novog načina praćenja i izračuna cijene javne vodoopskrbe postoje određene nejasnoće, te je u više navrata kontaktiralo nadležne institucije u vezi njihovog rješavanja. U vezi prijedloga preispitivanja odnosa cijene usluge javne vodoopskrbe za korisnike poslovnog prostora i korisnike stambenog prostora, Društvo navodi da prihvaća prijedlog ujednačavanja navedenih cijena, no istodobno uvažava i socijalnu situaciju i ocjenu jedinica lokalne samouprave da nisu stvoreni uvjeti za ujednačavanje navedenih cijena, koje bi dovelo do povećanja cijene javne vodoopskrbe za građane. U vezi cijene javne vodoopskrbe za socijalno ugrožene građane Društvo navodi da je u izmjenama i dopunama Odluke o cijeni vodnih usluga, koja je upućena na davanje suglasnosti jedinicama lokalne samouprave u srpnju 2013., utvrdilo cijenu za socijalno ugrožene građane u skladu s odredbama Zakona o vodama, te podmirivanje razlike između osnovne cijene javne vodoopskrbe i cijene koju plaćaju socijalno ugroženi građani od strane jedinice lokalne samouprave. Navodi se da je u kontaktima s jedinicama lokalne samouprave utvrđeno da ne postoje popisi socijalno ugroženih građana, te da će nakon dobivanja suglasnosti na promjenu odluke o cijeni vodnih usluga, ponovo pisanim putem zatražiti od jedinica lokalne samouprave popis socijalno ugroženih građana.*



*Društvo Zelinske komunalije d.o.o., Sv. Ivan Zelina navodi da će do konca 2013. uskladiti izračun najniže osnovne cijene javne vodoopskrbe s odredbama Uredbe o najnižoj osnovnoj cijeni vodnih usluga i vrsti troškova koje cijena vodnih usluga pokriva, te preispitati odnos cijene usluge javne vodoopskrbe za korisnike stambenog i poslovnog prostora. Također navodi da je pokrenulo postupak usklađenja odluke o cijeni vodnih usluga za socijalno ugrožene građane (predviđeni rok za usklađenje je listopad 2013.), te zatražilo od jedinica lokalne samouprave popis socijalno ugroženih građana.*

## 5. Gubici vode

- 5.1. Gubici vode predstavljaju razliku između zahvaćene, odnosno preuzete vode od drugog isporučitelja i isporučene, odnosno obračunane količine vode. Odredbom članka 75. Zakona o vodama je propisano da se voda mora upotrebljavati i koristiti racionalno i ekonomično. Svaki korisnik vode obvezan je koristiti vodu na način i u opsegu kojima se voda čuva od rasipanja i štetnih promjena njezine kakvoće.

U 2012. najmanji gubitak je ostvarilo društvo Zaprešić d.o.o., Zaprešić 19,2% i Ivakop d.o.o., Ivanić - Grad 20,3%, a najveći Dukom d.o.o., Dugo Selo 31,3% i VG Vodoopskrba d.o.o. za vodoopskrbu i odvodnju, Velika Gorica 34,4%. Društvo Komunalac Vrbovec d.o.o., Vrbovec je ostvarilo gubitak 21,7%, a Zelinske komunalije d.o.o., Sv. Ivan Zelina 25,6%. Prema Strategiji upravljanja vodama Republike Hrvatske, prihvatljive vrijednosti gubitaka vode iz javnih vodoopskrbnih sustava iznose 15,0% do 20,0%.

U odnosu na 2010., društva Ivakop d.o.o., Ivanić-Grad i Komunalac Vrbovec d.o.o., Vrbovec su značajnije smanjila gubitak, što je najvećim dijelom rezultat poduzetih mjera i aktivnosti kao što je mjerenje u sustavu (distributivno područje je podijeljeno na manja područja kako bi se lakše pratila količina izgubljene vode), daljinski nadzor, regulacija pritiska (s ciljem sprečavanja nastanka hidrauličkih udara zbog kojih dolazi do puknuća cjevovoda), prikupljanje i obrada podataka o protocima, tlakovima, kvarovima i drugo.

Navedene mjere provode se u skladu s metodologijom analize gubitaka vode koju je prihvatilo Međunarodno udruženje za vode (IWA-International Water Association).

Društva VG Vodoopskrba d.o.o. za vodoopskrbu i odvodnju, Velika Gorica i Zelinske komunalije d.o.o., Sv. Ivan Zelina su u 2011. i 2012. su započela analizu i ispitivanje sustava, ugradnju mjerno – regulacijske opreme (za mjerenje protoka, tlaka, šuma na cjevovodima te informatičke opreme) i osposobljavanje zaposlenika, no spomenute mjere nisu uspostavljene na cijelom vodoopskrbnom području. Prema dokumentaciji, društvo Dukom d.o.o., Dugo Selo nije provodilo analizu gubitaka i nije poduzimalo značajnije mjere za daljnje smanjenje gubitaka.

Državni ured za reviziju predlaže društvu Dukom d.o.o., Dugo Selo poduzeti mjere za smanjenje gubitaka vode. Također, društvima Ivakop d.o.o., Ivanić-Grad, Komunalac Vrbovec d.o.o., Vrbovec, VG Vodoopskrba d.o.o. za vodoopskrbu i odvodnju, Velika Gorica, Zaprešić d.o.o., Zaprešić, te Zelinske komunalije d.o.o., Sv. Ivan Zelina se predlaže i nadalje poduzimati potrebne mjere radi smanjenja gubitaka.

- 5.2. *Društvo Dukom d.o.o., Dugo Selo navodi da je tijekom 2011. i 2012. pokušalo poduzeti razne konkretne mjere za smanjenja gubitaka, no zbog nedostatka financijskih sredstava, potrebne opreme i stručnih zaposlenika to nije uspjelo. Nadalje navodi da tijekom 2013. poduzima mjere u skladu s mogućnostima. Također navodi da na gubitke Društva značajno utječu nelegalni priključci, te stalna krađa vode, posebno u ljetnim mjesecima.*

*Društvo Ivakop d.o.o., Ivanić-Grad navodi da već dugi niz godina provodi programe smanjenja gubitaka vode s ciljem postizanja uvjeta racionalnog gospodarenja navedenim prirodnim resursom i radi smanjenja vlastitih troškova uzrokovanih gubicima vode. U projektu analize i kontrole gubitaka vode aktivno se primjenjuje metodologija Međunarodnog udruženja za vode (IWA metodologija).*

*Društvo VG Vodoopskrba d.o.o. za vodoopskrbu i odvodnju, Velika Gorica navodi da je pojačalo mjere kontrole neovlaštene potrošnje vode za piće te je na temelju Općih i tehničkih uvjeta isporuke vodnih usluga razradilo postupak obustave isporuke vodnih usluga (od obustave isporuke vodnih usluga do izricanja novčanih kazni i pokretanja prekršajnog postupka), s ciljem smanjenja gubitaka vode. Nadalje navodi da je pokrenulo aktivnosti na sustavnom gospodarenju gubicima te razvija GIS sustav unutar kojeg je ugovorena izrada, isporuka i instaliranje programskog paketa za potrebe evidencije podataka o kvarovima i gubicima vode za piće u javnom vodoopskrbnom sustavu, kao i pružanje savjetodavnih usluga za rješavanje navedene problematike. Uvedena je praksa aktivnog traženja curenja na vodoopskrbnom sustavu, nabavljena je odgovarajuća oprema, osnovana radna grupa za kontrolu curenja na mreži, opremljen je novi radni prostor za navedene radove, te se obavljaju ulaganja u održavanje komunalnih vodnih građevina. Društvo navodi da će navedenim mjerama smanjiti gubitke, što bi trebalo povećati ekonomičnost poslovanja, jednog od prioriteta poslovne politike.*

*Društvo Zaprešić d.o.o., Zaprešić navodi da provodi, te da će i nadalje provoditi programe i mjere za smanjenje gubitaka.*

*Društvo Zelinske komunalije d.o.o., Sv. Ivan Zelina navodi da kontinuirano poduzima mjere za smanjenje gubitaka.*

## VI. OCJENA EKONOMSKE OPRAVDANOSTI RAZLIKA U CIJENI JAVNE VODOOPSKRBE

Isporučitelji usluga javne vodoopskrbe su odgovorni za utvrđivanje cijena javne vodoopskrbe u skladu sa zakonima i drugim propisima.

Državni ured za reviziju ocjenjuje da cijene javne vodoopskrbe na području Zagrebačke županije nisu dovoljno ekonomski opravdane. Revizijom je utvrđeno da cijena javne vodoopskrbe koja se primjenjuje u četiri društva, od revizijom obuhvaćenih šest društava na području Županije, ne osigurava povrat troškova obavljanja usluga javne vodoopskrbe. Isporučitelji usluga javne vodoopskrbe na području Županije su utvrdili različite cijene usluga javne vodoopskrbe, a visina cijene najvećim dijelom ovisi o izvorima iz kojih se voda nabavlja, odnosno crpi li se iz vlastitih izvora ili kupuje od drugog isporučitelja i po kojoj cijeni. Nadalje, na cijenu javne vodoopskrbe utječe izgrađenost i stanje mreže sustava javne vodoopskrbe, troškovi amortizacije, priključenost stanovništva na sustav javne vodoopskrbe, broj zaposlenika, troškovi za zaposlene, kao i socijalni i drugi kriteriji koje jedinice lokalne samouprave uzimaju u obzir pri davanju prethodne suglasnosti na visinu cijene. Također je ocjenjeno da se kod utvrđivanja i obračuna cijena usluga javne vodoopskrbe pojavljuju određene nepravilnosti i propusti te je potrebno poduzeti odgovarajuće mjere kako bi se otklonile utvrđene nepravilnosti. Zbog navedenog se predlaže:

- uskladiti unutarnje akte s ustrojem društva, te pribaviti rješenje o ispunjavanju posebnih uvjeta za obavljanje djelatnosti javne vodoopskrbe prema propisima (Dukom d.o.o., Dugo Selo),
- unaprijediti sustav evidentiranja troškova u poslovnim knjigama na način koji omogućava izravni uvid u podatke o troškovima koji se pokrivaju iz cijene usluge javne vodoopskrbe kako bi se osigurali točni i pravodobni podaci o troškovima javne vodoopskrbe kao podloga za ekonomsku analizu navedenih troškova i njihovu usporedbu s troškovima koji ulaze u cijenu usluge javne vodoopskrbe (sva društva),
- preispitati cijene po kojima se prodaje voda drugim isporučiteljima (društvu Zagrebački holding d.o.o.-Podružnica Vodoopskrba i odvodnja, Zagreb i Zagorski vodovod d.o.o., Zabok) s obzirom da su znatno niže (0,45 kn/m<sup>3</sup> i 0,93 kn/m<sup>3</sup>) od cijena po kojima drugi isporučitelji na području Županije prodaju vodu i od cijena po kojima se prodaje voda krajnjim korisnicima (VG Vodoopskrba d.o.o. za vodoopskrbu i odvodnju, Velika Gorica i Zaprešić d.o.o., Zaprešić),
- utvrditi prodajnu cijenu vode drugom isporučitelju koja bi omogućila, uz osnovne troškove proizvodnje vode, podmirenje troškova investicijskog održavanja i zaštite izvorišta, s ciljem sprječavanja nepovoljnog djelovanja na izdašnost, kakvoću i zdravstvenu ispravnost vode za piće (VG Vodoopskrba d.o.o. za vodoopskrbu i odvodnju, Velika Gorica),
- zaključiti ugovor za prodaju vode drugom isporučitelju (Zagorski vodovod d.o.o., Zabok) kojim će se utvrditi svi uvjeti prodaje vode: pravci isporuke, količina vode, cijene, rokovi plaćanja i drugo (Zaprešić d.o.o., Zaprešić),

- preispitati način i pravilnost izračuna najniže osnovne cijene javne vodoopskrbe (fiksni i varijabilni dio), te utvrditi cijene usluge javne vodoopskrbe u skladu s odredbama Uredbe o najnižoj osnovnoj cijeni vodnih usluga i vrsti troškova koje cijena vodnih usluga pokriva, prema kojima cijena vodnih usluga mora osigurati puni povrat troškova i mora biti socijalno prihvatljiva (sva društva),
- preispitati odnos cijene usluge javne vodoopskrbe za korisnike stambenog i poslovnog prostora (Dukom d.o.o., Dugo Selo, Ivakop d.o.o., Ivanić-Grad, VG Vodoopskrba d.o.o. za vodoopskrbu i odvodnju, Velika Gorica, Zaprešić d.o.o., Zaprešić, te Zelinske komunalije d.o.o., Sv. Ivan Zelina),
- uskladiti odluku o cijeni vodnih usluga s odredbama Zakona o vodama u dijelu koji se odnosi na utvrđivanje cijene javne vodoopskrbe za socijalno ugrožene građane (Dukom d.o.o., Dugo Selo, Ivakop d.o.o., Ivanić-Grad, Komunalac Vrbovec d.o.o., Vrbovec, Zaprešić d.o.o., Zaprešić, te Zelinske komunalije d.o.o., Sv. Ivan Zelina),
- odrediti odlukom o cijeni vodnih usluga način podmirivanja razlike u cijeni javne vodoopskrbe za socijalno ugrožene građane (Ivakop d.o.o., Ivanić-Grad, Komunalac Vrbovec d.o.o., Vrbovec, VG Vodoopskrba d.o.o. za vodoopskrbu i odvodnju, Velika Gorica, Zaprešić d.o.o., Zaprešić, te Zelinske komunalije d.o.o., Sv. Ivan Zelina),
- pribaviti od jedinica lokalne samouprave popis socijalno ugroženih građana (Dukom d.o.o., Dugo Selo, Komunalac Vrbovec d.o.o., Vrbovec, Zaprešić d.o.o., Zaprešić, te Zelinske komunalije d.o.o., Sv. Ivan Zelina),
- poduzeti mjere za smanjenje gubitaka vode (Dukom d.o.o., Dugo Selo), odnosno poduzimati i nadalje potrebne mjere radi smanjenja gubitaka (Ivakop d.o.o., Ivanić-Grad, Komunalac Vrbovec d.o.o., Vrbovec, VG Vodoopskrba d.o.o. za vodoopskrbu i odvodnju, Velika Gorica, Zaprešić d.o.o., Zaprešić, te Zelinske komunalije d.o.o., Sv. Ivan Zelina).

Državni ured za reviziju ocjenjuje da bi provedba preporuka navedenih u ovom izvješću pridonijela povećanju pravilnosti načina utvrđivanja i usklađenosti cijena javne vodoopskrbe sa zakonima i drugim propisima te smanjenju razlika u cijeni javne vodoopskrbe, odnosno povećanju ekonomske opravdanosti cijena javne vodoopskrbe. Također, cilj danih preporuka je pridonijeti otklanjanju slabosti i nepravilnosti, te odgovornijem i racionalnijem upravljanju javnim sredstvima u javnoj vodoopskrbi na području Zagrebačke županije.